

**UCHWAŁA NR XII/58/25
RADY GMINY KIELCZYGLÓW**

z dnia 28 marca 2025 r.

w sprawie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025- 2027

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, 1572, 1907, 1940) w związku z art. 176 pkt. 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49) Rada Gminy Kielczyglów uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Kielczyglów na lata 2025- 2027, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kielczyglów.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Dawid Trzcina

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2025-2027

Wstęp

Gminny Program Wsparcia Rodziny na lata 2025-2027 zwany dalej Programem powstał /w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zgodnie z art. 176 pkt. 1. Program jest kontynuacją programów wspierania rodziny realizowanych w Gminie Kielczygłów, w latach: 2019-2021, 2022-2024.

Rodzina jest podstawową komórką społeczną oraz naturalnym środowiskiem rozwoju wszystkich jej członków. Dzieci potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony osób dorosłych, których obowiązkiem jest zapewnienie im opieki i odpowiednich warunków do harmonijnego rozwoju. W związku z powyższym niezwykle ważne jest otoczenie rodziny należytą uwagą i troską. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zgodnie z art. 176 pkt 1, obliguje gminy do realizacji zadania jakim jest opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. **Przepisy ww. ustawy wyznaczają dwa zasadnicze obszary działania. W pierwszym z nich kładzie się nacisk na wsparcie rodzin borykających się z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi, w drugim natomiast na zapewnienie sprawnie funkcjonującego systemu pieczy zastępczej w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowywania dziecka przez rodziców.**

Gminny Program Wsparcia Rodziny w Gminie Kielczygłów na lata 2025-2027 jest strategicznym dokumentem gminy opracowanym, w celu realizowania przez wspólnotę samorządową konstytucyjnej zasady udzielenia szczególnej pomocy rodzinie i dziecku. Stanowi samodzielny program, służący wspieraniu rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Zakłada on kontynuację działań profilaktycznych na rzecz rodziny poprzez doskonalenie metod pracy z rodziną oraz wprowadzanie nowych form pomocy rodzinie w zależności od potrzeb.

Podmiotem realizującym zadania ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej na poziomie Gminy Kielczygłów jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Kielczygłowie.

Uwarunkowania prawne realizacji programu

Zadania przyjęte do realizacji, w ramach niniejszego Programu są spójne z kierunkami działań przyjętymi w szczególności w następujących aktach prawnych:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U Nr 78, poz.483);
- Konwencja o prawach dziecka; przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz.526);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. u. z 2024 r.poz.177);

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj. Dz. U. z 2024 r., poz.424);
- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2023 r., poz. 2151);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz.U. z 2023 r., poz. 1939 ze zm.);
- Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1283);
- Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (tj. Dz. U. z 2023 r., poz. 1923);
- Ustawa z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (tj. Dz.U. 2024 poz. 1576);
- Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tj. Dz.U. 2024 poz. 323);
- Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tj. Dz.U. 2023 poz. 1993).

Diagnoza społeczna

Gmina Kielczygłów to gmina wiejska położona w południowej części województwa łódzkiego, w północnej części powiatu pajęczańskiego. Zajmuje obszar ok. 90 km², co stanowi 11% powierzchni powiatu, i jest jedną z ośmiu powiatowych jednostek terytorialnych. Graniczy z gminami: Rząśnia, Siemkowice, Rusiec (powiat bełchatowski). Na jej strukturę administracyjną składa się 14 sołectw: Brutus, Glina, Dryganek Duży, Gumnisko, Dąbrowa, Huta, Kielczygłów, Kielczygłówek, Kolonia Chorzew, Chorzew, Osina Mała, Obrów, Studzienica, Skoczylasy.

Najliczniej zamieszkiwaną jednostką gminną jest sołectwo Kielczygłów (599 os.), natomiast najmniej mieszkańców liczy sołectwo Studzienica (106 os.).

Gmina Kielczygłów jest organem prowadzącym 3 placówki oświatowe : Szkoła Podstawowa w Kielczygłowie- 201 uczniów, Szkoła Podstawowa w Chorzewie- 75 uczniów, Publiczne Przedszkole- 124 uczniów (Kielczygłów- 100, Chorzew- 24). W zasobach infrastruktury społecznej gminy znajduje się również klub dziecięcy, do którego uczęszcza 20 dzieci.

Działalność kulturalną w gminie prowadzi Gminny Ośrodek Kultury i Biblioteka Publiczna. GOK zajmuje się upowszechnianiem kultury, a także przyczynia się do poszerzenia zainteresowań mieszkańców kulturą, sztuką i tradycjami. W placówce odbywa się także szereg różnorodnych zajęć dla dzieci, głównie podczas wakacji i ferii szkolnych, np. plastyczne, taneczne, wokalne, teatralne, muzyczne.

Istotnym animatorem życia kulturalnego jest Biblioteka Publiczna w Kielczygłowie. Główną funkcją placówki jest zaspokajanie i rozbudzanie potrzeb czytelniczych społeczności lokalnej. Biblioteka inicjuje także przedsięwzięcia służące promocji kultury, książki i czytelnictwa. Działania GOK i biblioteki wzajemnie się uzupełniają, zachęcając mieszkańców do aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym gminy.

Uprawianiu sportu i rekreacji w gminie Kielczygłów służą zarówno obiekty sportoworekreacyjne, jak i naturalne warunki oraz przyroda tego regionu. Na bazę służącą uprawianiu sportu i rekreacji w gminie składają się 4 obiekty administrowane i zarządzane przez Gminę. Należą do nich: Orlik Kielczygłów, wielofunkcyjne boisko w Chorzewie oraz boiska sportowe w miejscowościach : Obrów, Kuszyna.

Sport i rekreacja w 2024 r.

Rodzaj podmiotu	liczba
obiekty rekreacyjno-sportowe	4
kluby sportowe	1
w tym uczniowskie kluby sportowe	1

Źródło: dane Urzędu Gminy w Kielczygłowie

Gminę Kielczygłów według stanu na dzień 31.12.2024 rok zamieszkiwało **3807** mieszkańców. W poniższej przedstawiono liczbę ludności jaka zamieszkiwała w gminie w latach 2022-2024 oraz poszczególne liczby urodzeń i zgonów w w/w latach. Z danych wynika, że liczba mieszkańców gminy systematycznie maleje.

Stan na dzień :	Liczba ludności w Gminie Kielczygłów	Liczba urodzeń :	Liczba zgonów:
31.12.2022r.	3902	35	60
31.12.2023r.	3849	21	52
31.12.2024r.	3807	31	51

Źródło: dane Urzędu Gminy Kielczygłów ewidencja ludności

Ludność-struktura według płci stan na dzień 31 grudnia 2024			
Liczba ludności	2023		2024
Ogółem z tego:		wieś	wieś
kobiety		1923	1907
mężczyźni		1926	1900

Opracowanie własne: dane USC Kielczygłów

Analizując powyższe dane można zauważyć tendencję malejącą dotyczącą ogólnej liczby mieszkańców naszej gminy. W ogólnej liczbie ludności gminy większość stanowiły kobiety Społeczeństwo gminy Kielczygłów starzeje się, spada populacja osób w wieku produkcyjnym. Liczba urodzeń w porównywalnych latach była niższa od liczby zgonów. W 2024 roku różnica między liczbą urodzeń, a liczbą zgonów wyniosła minus 20, co świadczy o ujemnym przyroście naturalnym.

Bezrobocie

Zatrudnienie daje nam poczucie stabilizacji i bezpieczeństwa. Utrata pracy niejednokrotnie staje się traumatycznym przeżyciem, z którym trudno się pogodzić. W takim momencie stajemy się bezradni, tracimy wiarę w swoje umiejętności, martwimy się o przyszłość, o to w jaki sposób zaspokoimy potrzeby najbliższych i swoje. Taka sytuacja niejednokrotnie sprzyja popadaniu w uzależnienia (alkohol, narkotyki), a negatywne emocje, które towarzyszą osobie, która utraciła zatrudnienie mogą potęgować zachowania agresywne, przemocowe. Jednak nie zawsze taki scenariusz musi się zrealizować. Utrata zatrudnienia może wpłynąć na to, że zaczniemy „inwestować w siebie”, zwiększać swoje umiejętności poprzez udział w kursach, szkoleniach. Utrata pracy może sprzyjać także zastanowieniu się nad własną karierą zawodową- czy to co dotychczas wykonywaliśmy dawało nam satysfakcję, czy może czas na zmiany, na przebranżowienie się.

Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w gminie wynosiła ogółem na dzień 31 grudnia 2024 roku 108 osób (55 kobiet i 53 mężczyzn), w tym 35 osób to zarejestrowani powyżej 12 miesięcy, 11 osób zwolnionych z przyczyn dot. zakładu pracy, z kolei 23 osoby posiadają prawo do zasiłku dla bezrobotnych.

Rodzina dysfunkcyjna jest to rodzina, która nie spełnia swych zadań względem dzieci. Rodziny te pozostają w opozycji do właściwości rodziny zdrowej. W takiej rodzinie na pierwszym miejscu zaspakajane są potrzeby rodziców, a nie dzieci. Zaburzona jest również więź emocjonalna między członkami rodziny – są osoby ważniejsze, którym pozostali członkowie rodziny muszą się podporządkować. **Rodzina dysfunkcyjna nie zaspokaja potrzeb emocjonalnych jej członków, nie zapewnia bezpieczeństwa ani właściwych warunków do prawidłowego rozwoju i wzrastania dzieci.**

Źródłem zaburzeń w takiej rodzinie są zakłócenia w relacjach między rodzicami, a także ich nieprawidłowe relacje z własnym „ja” (dotyczy to całego spektrum zaburzeń osobowości – od chorób psychicznych i nałogów, po niedojrzałość emocjonalną, przerost ambicji itd.). **Zgodnie z koncepcją rodziny jako systemu, kiedy jeden jej element (matka, ojciec lub ich związek) jest dysfunkcyjny, konsekwencje dotyczą wszystkich jej członków.** Na przykład alkoholizm ojca negatywnie wpływa na relacje z matką, a te z kolei burzą poczucie bezpieczeństwa u dziecka i narażają je na długotrwały stres. W efekcie mały człowiek nie nabywa właściwych wzorców funkcjonowania w rodzinie i społeczeństwie, dręczy go stałe poczucie zagrożenia, czuje się gorszy, boi się angażować w głębsze relacje z innymi.

Pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej w Kielczygłowie w ramach wykonywania swoich obowiązków podejmują działania na rzecz rodzin dysfunkcyjnych, borykających się z różnorodnymi problemami. Niejednokrotnie są to rodziny, które oprócz ubóstwa dotknięte są wieloma innymi dysfunkcjami. Praca z takimi rodzinami wymaga od kadry pomocy społecznej wysokiego profesjonalizmu i zaangażowania

w podejmowanych działaniach. Gmina Kielczygłów obecnie zatrudnia asystenta rodziny (od marca 2025), który podjął współpracę z rodzinami wyznaczonymi postanowieniem Sądu.

Rok	2022	2023	2024	2025
Liczba zatrudnionych asystentów na dzień 31 grudnia	1	1	0	1 (od 3 marca 2025 r.)
Liczba rodzin objętych wsparciem asystentów rodziny z tego:	6	1	0	3
Nakaz sądu	0	1	3	2

Źródło: Opracowanie własne: dane OPS Kielczygłów

Nadrzędnym celem pracy asystenta rodziny jest pomoc rodzinie w zachowaniu jej integralności, przeciwdziałanie konieczności umieszczania dzieci w pieczy zastępczej.

Do zadań asystenta rodziny należy podejmowanie działań naprawczych w rodzinach w ramach obowiązków służbowych, a w szczególności:

–	opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
–	opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z koordynatorem pieczy zastępczej, w przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej;
–	udział w spotkaniach grup roboczych ds. okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, której organizatorem jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pajęcznie;
–	udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego; wskazywanie, jak sprawnie można wykonywać obowiązki domowe; doradzanie w jaki sposób zarządzać środkami finansowymi;
–	udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych; motywowanie do uczestnictwa w różnego rodzaju terapiach: terapii rodzinnej, terapii psychologicznej, terapii uzależnień;
–	udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi; współpraca z nauczycielami, wychowawcami i pedagogami w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych z dziećmi; wskazywanie sposobów wspólnego spędzania czasu z rodziną; aktywowanie do częstych kontaktów rodziców z wychowawcami;
–	wspieranie aktywności społecznej rodzin; udział w ważnych wydarzeniach rodzinnych

oraz pozaszkolnych formach aktywności dzieci;

–	motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
–	pomoc w terminowym realizowaniu spraw urzędowych przy wykorzystaniu uprawnień asystenta rodziny; towarzyszenie rodzinie i inicjowanie działań prawnych w celu uregulowań zaniedbań i wyjaśnienia sytuacji prawnej w sprawach rodzinnych;
–	wspomaganie rodziny w zabezpieczeniu odpowiedniej specjalistycznej opieki medycznej i psychologicznej, towarzyszenie podczas wizyt lekarskich; motywowanie do systematycznego leczenia i zażywania leków zgodnie z zaleceniami lekarza, wspieranie w kontynuowaniu leczenia, udzielanie wsparcia emocjonalnego osobie chorej i członkom jej rodziny, również gdzie występuje problem długotrwałej choroby psychicznej;

–	prorowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w rodzinach z problemem alkoholowym, w zakresie wzmocnienia rodziny;
–	monitorowania funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
–	sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o jej członkach; okresowe sprawozdania do Sądu Rejonowego w Wieluniu III Wydział Rodzinny i Nieletnich o przebiegu współpracy z rodziną; bieżące informowanie sądu o niepokojących zdarzeniach w rodzinach;
–	współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny; m. in. Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Pajęcznie - Koordynatorem pieczy zastępczej, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, Komendą Powiatową Policji, Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej, Sądem Rodzinnym, kuratorami społecznymi, Poradnią Leczenia Uzależnień, pedagogami i wychowawcami dzieci w szkołach i przedszkolach;
	- współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym i Grupą Roboczą, pracownikiem

socjalnym prowadzącym procedury „Niebieskie Karty”.

Podejmowane działania przez asystenta rodziny w rodzinach mają na celu doprowadzić do ustabilizowania sytuacji w tych rodzinach.

Diagnoza sytuacji rodzin korzystających z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej w Kielczygłowie

Pomoc społeczna wg ustawy z dnia 12 marca 2014 r. o pomocy społecznej stanowi instytucję polityki społecznej mającej na celu pomoc osobom i ludziom w przezwyciężeniu trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie samodzielnie przezwyciężyć wykorzystując własne możliwości i zasoby oraz doprowadzenie do usamodzielnienia. W 2024 roku z pomocy społecznej korzystały 382 osoby (samotne i w rodzinach), co stanowiło ok. 10% wszystkich mieszkańców gminy Kielczygłów.

Osoby i rodziny objęte pomocą społeczną, w latach 2022-2024

rok	pomoc we wszystkich formach		w tym: pomoc finansowa	
	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach
2022	221	457	65	135
2023	226	529	58	119
2024	181	382	45	87

Źródło: Sprawozdanie roczne OPS, za 2022, 2023, 2024

Z danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Kielczygłowie w okresie od stycznia 2022 r. do grudnia 2024 r. udzielono wsparcia rodzinom w związku z następującymi problemami:

Występujący problem w rodzinie	Liczba środowisk na dzień		
	31.12.2022r.	31.12.2023r.	31.12.2024r.
Ubóstwo	44	37	34
Długotrwała lub ciężka choroba	21	19	22
Bezrobocie	38	33	29
Niepełnosprawność	21	20	15
Bezradność w spr. opiekuńczo-wych. i prowadzenia gospodarstwa domowego w tym:	13	13	11
rodziny wielodzietne	5	4	4
-rodzina niepełna	8	9	7

Alkoholizm	2	4	6
Potrzeba ochrony macierzyństwa	9	6	5
Wielodzietność	6	4	4
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	0	1	1
Zdarzenie losowe	2	1	0
Narkomania	0	0	0
Sieroctwo	0	0	0
Bezdomność	0	0	0

Źródło: Sprawozdanie roczne OPS

Najczęstszymi problemami występowania o pomoc finansową było ubóstwo następnie: bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Poniżej prezentujemy w formie tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: liczby rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej.

Rodzaje świadczeń, z których korzystały poszczególne typy rodzin ze względu na liczbę dzieci w 2024 roku.

Liczba świadczeń			
Typ rodziny	Ogółem	Świadczenia pieniężne	Świadczenia niepieniężne
Bez dzieci	133	24	109
Jedno dziecko	18	8	10
Dwoje dzieci	17	5	12
Troje dzieci	11	7	4
Czworo i więcej dzieci	2	1	1

Źródło: Sprawozdanie roczne OPS

Z przedstawionej tabeli stwierdza się, że rodziny nie posiadające dzieci skorzystały z największej liczby świadczeń pieniężnych i niepieniężnych, następnie rodziny z jednym dzieckiem.

Główne powody przyznania pomocy dla rodzin jednoosobowych i wieloosobowych

Typy rodzin					
Powód przyznania	Ogółem	1 osobowa	2 osobowa	3 osobowa	4 i więcej osób
Ubóstwo	34	23	5	2	4
Długotrwała lub ciężka choroba	22	10	4	2	6
Niepełnosprawność	15	13	1	1	0
Bezrobocie	29	17	4	3	5

Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych rodzina niepełna	7	0	4	2	1
---	---	---	---	---	---

Źródło: Sprawozdanie roczne OPS

Świadczenie rodzicielskie

Świadczenie rodzicielskie przysługuje osobom, którym urodziło się dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego.

Ilość świadczeń rodzicielskich w latach 2022-2024		
2022 rok	2023 rok	2024 rok
6 osób, 48 świadczeń	5 osób, 17 świadczeń	3 osoby, 33 świadczenia

Źródło: Sprawozdanie roczne OPS

Z przedstawionych danych wynika, że najwięcej świadczeń rodzicielskich wypłacono w 2022 roku.

Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka.

Liczba rodzin					
	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych z dodatkami	173	133	105	86	54

Źródło. Sprawozdanie roczne OPS

Liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych i jednorazowej zapomogi systematycznie maleje, powodem tego jest malejąca liczba urodzeń oraz niezmiennie się od wielu lat kryterium dochodowe (**wysokość kryterium dochodowego w odniesieniu do zasiłku na dziecko obowiązuje już od 10 lat, t.j. od listopada 2015 r.).**

Podejmując rozważania na temat roli rodziny w systemie profilaktyki, trzeba zdawać sobie sprawę z aktualnych zagrożeń, jakie niesie za sobą rozwój cywilizacji. Postawy wielu ludzi nacechowane są lękiem przed przyszłością i rozczarowaniem. Wiele małżeństw się rozpada. Rodzice są zapracowani, nie zwracają uwagi na potrzeby dziecka (głównie emocjonalne). Coraz bardziej widoczne są różnice pomiędzy „bogatymi” a „biednymi”. Najbardziej przez ten stan rzeczy cierpią dzieci, które pozostawione „same sobie” podejmują działania demoralizujące, które prowadzą do niedostosowania społecznego.

Organizacja zadań ustawowych dot. wspierania rodziny

Obowiązek wspierania rodziny oraz organizacja pieczy zastępczej w zakresie ustawowym spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej. Ustawa określa podział kompetencji, w tym działań i zadań pomiędzy samorządami, który przedstawia się następująco:

Gmina	Powiat
•Profilaktyka – wspieranie rodziny •Asystent rodziny •Placówki wsparcia dziennego •Opracowanie i realizacja 3 letniego gminnego programu wspierania rodziny, •Inne podmioty lub instytucje działające na rzecz rodziny, współfinansowanie przez gminę kosztów pobytu dziecka przebywającego w	•Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka, •Usamodzielnienie, •Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, •Rodziny pomocnicze, prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, organizowanie szkoleń dla kandydatów, zapewnianie rodzinom zastępczym szkoleń podnoszących kwalifikacje ;

rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka	
---	--

Źródło: opracowanie własne na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej.

Zadaniem ustawowym gminy jest zatrudnienie asystenta rodziny do bezpośredniej pracy z rodziną przeżywającą trudności. Asystent rodziny zajmuje się niezależnie od pracowników socjalnych, wyłącznie pomocą i pracą z rodziną. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Nienormowany i elastyczny czas pracy asystenta rodzinnego służyć ma realnym potrzebom i rytmowi życia rodziny.

Rolą asystenta rodziny nie jest powielanie pracy pracownika socjalnego, którego zadanie polega między innymi na systematycznej diagnozie środowisk zagrożonych wykluczeniem i udzielanie im odpowiedniego wsparcia. Asystent rodziny kierowany jest do pracy tylko z tymi rodzicami, w których sytuacja dziecka małoletniego wymaga wsparcia zewnętrznego.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy również współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, albo w rodzinnym domu dziecka.

Gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- **10 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,**
- **30 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,**
- **50 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.**

Gmina Kielczygłów wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 ponosi odpłatność w związku z przebywaniem pięciorga dzieci w pieczy zastępczej, jedno dziecko zostało umieszczone w placówce opiekuńczo-wychowawczej od października 2023 r., z kolei pozostałe dzieci to kontynuacja pieczy zastępczej z lat ubiegłych. Szanse powrotu dzieci do rodzin biologicznych są niewielkie.

Analiza SWOT

Rodzina jako podstawowa komórka społeczeństwa oraz naturalne środowisko rozwoju, i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci

W analizie strategicznej szczególne znaczenie odgrywa zintegrowana metoda typu SWOT (ang. Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats). Jest to narzędzie badawcze kompleksowo określające mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia, niezbędne do zdiagnozowania obecnej sytuacji oraz prognozowanych skutków. Polega ona na zidentyfikowaniu czterech wymienionych grup czynników i określeniu ich wpływu pozytywnego, jak i negatywnego na sytuację w Gminie Kielczygłów. W omawianej analizie wyróżnia się etapy: identyfikację i analizę mocnych i słabych stron oraz identyfikację i analizę szans i zagrożeń.

Ubóstwo, Rodzina, Dziecko i Młodzież, Przemoc w rodzinie	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY

1.Realizowanie programów, projektów na rzecz osób zagrożonych i dotkniętych ubóstwem. 2.Analizowanie problemów rodzin, dzieci i młodzieży w gminie. 3.Analizowanie potrzeb osób samotnie wychowujących dzieci. 4.Monitorowanie zapotrzebowania na opiekę nad dziećmi do lat 3. 5.Odpowiednio przygotowana kadra do pracy z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie. 6.Zapewnianie pomocy i wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie, na terenie gminy realizowana przez Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej 7.współpraca międzyinstytucjonalna w udzielaniu pomocy osobom/rodzinom dotkniętym przemocą w rodzinie 8. Opracowana Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych.	1.Ujemny przyrost naturalny. 2.Przerzucanie odpowiedzialności za wychowanie dziecka na instytucje. 3.Mała świadomość i gotowość społeczna w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej. 4.Istnienie szarej strefy zatrudnienia. 5.Niechęć do korzystania z rodzinnego poradnictwa specjalistycznego. 6.Brak pozytywnych wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych, odrzucanie autorytetu szkoły/ nauczyciela. 7.Ograniczone środki finansowe na realizację założonych programów.
SZANSE	ZAGROŻENIA
1.Przydzielenie asystenta dla rodziny celem wsparcia i pomocy dla rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej. 2.Wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę. 3.Promowanie idei wolontariatu. 4.Wzmocnienie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.	1.Zanik więzi i tradycji rodzinnych. 2.Nieradzenie sobie w wychowywaniu dzieci przez rodziców biologicznych. 3.Wzrost patologicznych zachowań wśród dzieci i młodzieży, narastająca przemoc i demoralizacja. 4.Narastający problem uzależnień: alkohol, środki odurzające, narkotyki, gry komputerowe, telefon.

Zasoby Gminy Kielczygłów

Program wspierania rodziny na lata 2025-2027 będzie służył realizacji gminnej polityki rodzinnej. Działania na rzecz dziecka i rodziny realizują instytucje opisane w poniższej tabeli.

Instytucje realizujące działania na rzecz dziecka i rodziny w Gminie Kielczygłów:

Urząd Gminy	przyznawanie i wypłacanie stypendiów, zwrot kosztów dowozu dziecka do placówki, w której realizuje ono obowiązek edukacyjny (warunek stanowi posiadanie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego) ;
Ośrodek Pomocy Społecznej w Kielczygłowie	Praca socjalna, pomoc finansowa, rzeczowa, dożywianie dzieci i młodzieży w szkołach, aktywizacja społeczno-zawodowa, wspieranie aktywności lokalnej, karta dużej rodziny, świadczenia rodzinne, wydawanie żywności z programu POPŻ , współpraca z asystentem rodziny;
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Wsparcie psychologiczne, przygotowywanie i realizowanie programów profilaktycznych i edukacyjnych wspierających wychowanie dzieci, młodzieży, organizacja wycieczek, poradnictwo psychologiczne; - przeciwdziałanie problemom dotyczącym nadużywania alkoholu.

Zespół Interdyscyplinarny	Zadaniem zespołu jest integrowanie działań przedstawicieli różnych instytucji oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, diagnozowanie problemu przemocy domowej, podejmowanie działań mających na celu ochronę osób doznających przemocy ;
Placówki oświatowe na terenie gminy	Prowadzenie systematycznej działalności edukacyjnej, wychowawczej, profilaktycznej
Placówka służby zdrowia	Działalność w zakresie opieki zdrowotnej, prewencyjnej, profilaktyka ;

Źródło: opracowanie własne

W Gminie Kielczygłów funkcjonują formy pomocy dla dziecka i rodziny ze strony powyższych instytucji. Są to zarówno poradnictwa jak i konkretne usługi, które wspierają zwalczanie bezradności opiekuńczo-wychowawczej, zajmują się profilaktyką, zapobieganiem sytuacjom kryzysowym, nałogom itp.

Cele i adresaci programu

Głównym celem programu jest:

„Wspieranie rodzin w prawidłowym wypełnianiu i przywracaniu funkcji opiekuńczo wychowawczych. Rozwój systemu wsparcia rodziny skoncentrowanego na realizacji działań profilaktycznych oraz skutecznej interwencji.” Cele szczegółowe:

- 1) Zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego;
- 2) Zapewnienie niezbędnych zasobów ludzkich, organizacyjnych i finansowych w budowaniu i utrzymaniu systemu wspierania rodziny;
- 3) Poprawa jakości opieki sprawowanej przez rodziców ;

Adresatami Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Kielczygłów na lata 2025-2027 są rodziny i dzieci z terenu gminy Kielczygłów, a w szczególności rodziny przeżywające trudności opiekuńczo-wychowawcze. Rodzina to podstawowe środowisko rozwoju i funkcjonowania każdego człowieka. Rodzice to pierwsi nauczyciele dziecka, na których spoczywa obowiązek świadomego kształtowania postaw, przekazywania systemu wartości i tradycji. Socjalizacja dziecka stanowi podstawę jego funkcjonowania w życiu, dlatego niezwykle istotne jest zapewnienie odpowiednich warunków do rozwoju. Praca z rodziną oraz wszelkie formy pomocy mają na celu przede wszystkim zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych rodziny, jak również aktywizację jej zasobów przy wzmocnieniu kompetencji i umiejętności społecznych. Działania skierowane są na zapewnienie dziecku bezpieczeństwa oraz podniesienie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziców, by zapewnić optymalne warunki do prawidłowego rozwoju oraz podnieść jakość życia rodziny.

Program skierowany jest do wszystkich rodzin i dzieci zamieszkałych na terenie gminy Kielczygłów, a w szczególności:

- rodzin zagrożonych umieszczeniem dzieci w rodzinie zastępczej,
- rodzin, którym zostały odebrane lub ograniczone prawa rodzicielskie,
- rodzin dysfunkcyjnych, słabo radzących sobie w środowisku,
- rodzin przeżywających chwilowe trudności opiekuńczo-wychowawcze.

Harmonogram realizacji programu

Harmonogram Programu Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 w gminie Kielczygłów został przedstawiony, w formie poniższej tabeli.

1. Zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego.

L.p.	Działania	Termin realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki
------	-----------	-------------------	--------------	-----------

1.	Zatrudnienie i kierowanie asystenta rodziny do pracy z rodzinami , przygotowanie planu pracy i realizacja zadań ;	2025-2027	Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba rodzin objętych wsparciem Asystenta Rodziny, liczba dzieci w rodzinach objętych pomocą asystenta, liczba rodzin, w których zakończono współpracę ze względu na osiągnięcie zamierzonego efektu ;
2.	Świadczenie pomocy w postaci posiłków w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu na lata 2024-2028”	2025-2027	Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem, liczba osób którym przyznano świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności;
3.	Udzielanie pomocy finansowej, rzeczowej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej	2025-2027	Ośrodek Pomocy Społecznej	ilość rodzin objętych pomocą finansową, rzeczową, ilość kontraktów socjalnych ;
4.	Motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcia terapii leczenia uzależnień, terapii dla osób doznających przemocy domowej i dla osób stosujących przemoc domową ;	2025-2027	Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba rodzin i osób , które skorzystały ze specjalistycznego poradnictwa na rzecz niwelowania własnych dysfunkcji, liczba osób, które ukończyły terapię i np. utrzymują abstynencję ;
5.	Poradnictwo i praca socjalna świadczona przez pracowników OPS	2025-2027	Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba osób objętych pracą socjalną, którym udzielono wsparcia emocjonalnego adekwatnego do sytuacji rodziny oraz porad dotyczących zmiany trudnej sytuacji życiowej;
6.	Monitorowanie sytuacji zdrowotnej i edukacyjnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	2025-2027	Placówki oświatowe, Ośrodek Zdrowia w Kielczygłowie	Liczba rodzin z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi objętych monitoringiem ww placówek ;

2. Zapewnienie niezbędnych zasobów ludzkich, organizacyjnych i finansowych w budowaniu i utrzymaniu systemu wspierania rodziny;

1.	Finansowanie zatrudnienia asystenta rodziny zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	2025-2027	GOPS	Ciągła współpraca z asystentem rodziny ;
2.	Zabezpieczenie w budżecie środków na współfinansowanie pobytu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej	2025-2027	GOPS	Dalsze finansowanie pobytu dzieci, których szanse powrotu do rodzin biologicznych są znikome ;
3.	Zapewnienie dostępności poradnictwa specjalistycznego oraz rozpropagowanie miejsc gdzie można uzyskać pomoc	2025-2027	GOPS, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pajęcznie, Komenda Powiatowa Policji w Pajęcznie	Liczba rodzin korzystających ze specjalistycznego poradnictwa i większa świadomość w tym obszarze ;
4.	Wsparcie w zakresie organizowania czasu wolnego dzieciom poprzez prowadzenie i rozwój różnorodnych form wsparcia dziennego.	2025-2027	Gminny Ośrodek Kultury	Liczba dzieci korzystających z aktywności prowadzonych przez GOK
5.	Współpraca z kuratorami sądowymi, policją, szkołami w celu wypracowania wspólnych	2025-2027	Ośrodek Pomocy Społecznej, Sąd	Liczba rodzin, którym udało się udzielić

	działań profilaktycznych		Rodzinny, Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Kielczygłowie, GKRPA	wsparcia w sposób interdyscyplinarny przy pomocy działań różnych podmiotów;
--	--------------------------	--	---	---

3. Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców.

1.	Szczegółowe i wieloaspektowe rozpoznanie sytuacji rodziny przeżywającej trudności	2025-2027	Ośrodek Pomocy Społecznej, PCPR w Pajęcznie	Liczba rodzin z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi objętych pracą socjalną
2.	Kierowanie osób uzależnionych na leczenie	2025-2027	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Liczba osób, które ukończyły terapię
3.	Przydzielenie rodzinom asystenta rodziny	2025-2027	Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba rodzin korzystających ze wsparcia asystenta rodziny;
4.	Działania Zespołu Interdyscyplinarnego na rzecz rodzin, w których występuje problem przemocy	2025-2027	Ośrodek Pomocy Społecznej, Komenda Powiatowa Policji w Pajęcznie, Sąd Rodzinny, Ośrodek Zdrowia w Kielczygłowie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Liczba rodzin, w których zrealizowana została pomoc służb w stopniu prowadzącym do zakończenia procedury Niebieskie Karty;

Źródło: opracowanie własne

Przewidywane efekty realizacji programu

Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie dysfunkcji społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego wsparcia dla rodziny i dziecka. Stworzenie tzw. wielopłaszczyznowego wsparcia dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze. Ponadto podniesienie świadomości świadczonej rodzinom pomocy poprzez zintegrowanie działań wszystkich służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin oraz oczywiście zwiększenie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziców.

Źródła finansowania

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 w Gminie Kielczygłów są środki: gminy, oraz środki pozyskane na zadania związane z realizacją programu w formie: dotacji celowych z budżetu państwa, dotacji na realizację rządowych programów: wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Monitoring i ewaluacja

Koordynatorem programu jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Kielczygłowie. Monitoring będzie polegał na zbieraniu i analizowaniu danych dotyczących zrealizowanych zadań w ramach przedmiotowego programu, we współpracy z podmiotami zaangażowanymi w jego realizację. Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji oraz planowanie dalszych działań czy doskonalenie dotychczas ustalonych.

Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych działań w oparciu o analizę założonych wskaźników.

Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Kielczygłowie co roku do 31 marca przedkłada Radzie Gminy sprawozdanie merytoryczne i finansowe z realizacji programu.

Uzasadnienie

do projektu uchwały w sprawie uchwalenia „Gminnego programu wspierania rodziny na lata 2025- 2027”

Obowiązek opracowania i przyjęcia programu wspierania rodziny wynika z art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zgodnie zapisami ustawy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny jest zadaniem własnym gminy.

Program uwzględnia działania niezbędne do realizacji wsparcia rodziny wynikające z ustawy oraz zdiagnozowanych potrzeb, określa działania ich wskaźniki oraz realizatorów.

Program będzie stanowił podstawę do podejmowanych działań w obszarze wspierania dziecka i rodziny w latach 2025-2027.

Biorąc powyższe pod uwagę przyjęcie uchwały jest zasadne.